

Stalo sa ešte pred koronavírusom: Zimný seminár

V časech, keď celý svet a aj Slovensko bojuje s koronavírusom, sa potravinová sebestačnosť ukazuje ako rozhodujúca. Práve preto je kľúčové aj v súvislosti s prípravou novej Spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2020 zachovať podporu pre produkciu cukrovej repy a cukru ako jednej z posledných potravinovo sebestačných vertikál aj v ďalších rokoch.

Súčasná nákazová situácia a negatívne správy o karanténnych opatreniach v celých oblastiach, a to najmä v Taliansku, totiž práve v tomto období niekoľkonásobne znásobujú podstatu podpory domáceho agropotravinárskeho priemyslu z hľadiska zabezpečenia potravinovej sebestačnosti štátu. Niet pochyb o tom, že krajina, ktorá dlhodobo podporuje domáce agropotravinárstvo ako strategickú oblasť národného hospodárstva, môže mať práve v týchto časoch jednoduchšiu pozíciu v súvislosti so zásobovaním domáceho obyvateľstva vlastnými potravinami.

Práve preto aj zimný seminár Považského cukrovaru symbolicky prepojil aktuálne celosvetové dianie s otázkou podpory potravinovej sebestačnosti štátu, konkrétne s podporu cukrovej vertikály, ako kľúčovej z dlhodobého hľadiska.

Možnosti ďalšej podpory pestovania cukrovej repy, situácia s vývojom cien na svetových burzách, ale aj spôsoby adaptácie na klimatické zmeny boli totiž témami, o ktorých koncom februára hovorili producenti cukru z Trenčianskej Teplej, pestovatelia, ktorí spolupracujú s cukrovarom Považský cukor, ale aj zástupcovia rezortného ministerstva, včelárov a ďalšia odborná verejnosť.

Zimného seminára sa zúčastnil aj Lars Gorissen, predseda predstavenstva Nordzucker. Vo svojom prejave vyzdvihol význam regiónu juhovýchodnej Európy, v ktorom pôsobí Považský cukor a.s. a jeho pestovatelia cukrovej repy. Ako uviedol, trhy spadajúce do tohto regiónu sú vzhľadom na perspektívu rastu dôležité pre Nordzucker a potvrdil, že pestovanie cukrovej repy a výroba cukru na Slovensku má veľký význam pre Nordzucker. Ocenil podporu zo strany MPRV SR v otázkach pestovania cukrovej repy, ako aj aktívnu spoluprácu so Slovenskou poľnohospodárskou a potravinárskou komorou a Zväzom pestovateľov cukrovej repy Slovenska.

Predseda predstavenstva akciovej spoločnosti Považský cukor v Trenčianskej Teplej Michal Abelovič hovoril o stave svetových zásob cukru a o jeho cenotvorbe. *„V Thajsku zaznamenali obrovský prepád výroby, čo má následne vplyv na trh a situáciu v juhovýchodnej Ázii. Celosvetovo sa očakáva deficit cukru na úrovni 11 mil. ton. Ceny tým pádom automaticky stúpili hore. Analytici hovoria o dobrom predpoklade udržania sa cien“*, priblížil situáciu M. Abelovič.

Na zimnom seminári sa zúčastnil aj predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho. „Komora si uvedomuje dôležitosť pestovania cukrovej repy na Slovensku. Preto aj všetky naše aktivity musia smerovať k tomu, aby jej pestovanie bolo trvalo udržateľné. Silnú podporu potrebujeme mať aj po roku 2020, kedy začne platiť nová SPP. Cukrová repa musí dostať podpory v rámci citlivých komodít v 1. pilieri minimálne na súčasnej úrovni. Rovnako sú dôležité aj podpory cez 3. pilier- národné podpory a prostredníctvom zelenej nafty. To sú tri základné zdroje, bez ktorých sa cukrová repa nedá pestovať, pretože by bola ekonomicky nerentabilná“, uviedol počas seminára Emil Macho.

Aktuálne pestujeme cukrovú repu na výmere okolo 22tisíc ha. Pestovatelia avizujú, že táto plocha by sa mala naplniť cukrovou repou aj v tomto roku. V takom prípade by opäť platilo, že finančné prostriedky, ktoré pestovateľom dáva štát, pestovatelia naspäť štátu 5-násobne vracajú.

„Ak čerpáme 8-9 mil. zo štátnych zdrojov, tak štátu sa naspäť vracia 40 mil. na odvodoch, DPH a súvisiacich činnostiach, ako je napríklad doprava. Toto sú exaktné čísla, ktoré sme predložili dosluhujúcemu vedeniu rezortného ministerstva a to strategický význam cukrovej repy pre domácu ekonomiku pochopilo. Bude našou úlohou, aby sme presvedčili aj nové vedenie, aké benefity poskytuje štátu pestovanie cukrovej repy“, prízvukoval počas seminára predseda Zväzu pestovateľov cukrovej repy Slovenska Róbert Kovács.

Pestovatelia cukrovej repy spolu s producentami cukru veria, že nikto si nedovolí zahodiť jedny z mála fungujúcich potravinárskych podnikov, teda dva fungujúce cukrovary na Slovensku a zlikvidovať ročnú produkciu 180-tisíc ton cukru. Na cukrovú vertikálu je priamo či nepriamo naviazaných 3000 pracovných miest a rozvoj regiónov v oblastiach, kde sa pestuje cukrová repa. Garantom je vysoká podpora repy do takej miery, aby jej produkcia mohla byť rentabilná aj v budúcnosti.

Cukrová repa má svoje špecifiká, významné miesto v oševnom postupe. Je to jedna z plodín, ktorá významne diverzifikuje výrobu v poľnohospodárskych podnikoch. Ako prízvukoval predseda SPPK Emil Macho, pestovanie cukrovej repy by mala byť poľnohospodárska česť.